

Skoleutvikling i Fosen-regionen

Rapport fra ekstern vurdering
Botngård skole i uke 47/2016

**Vurderingstema:
Klasseledelse**

I. Forord

Ekstern skolevurdering – et verktøy for skoleutvikling

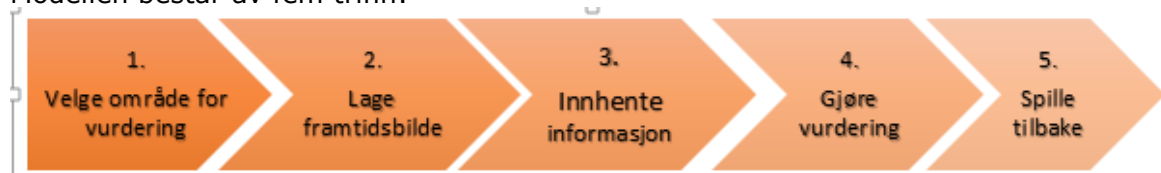
Hva er ekstern skolevurdering?

Ekstern skolevurdering er et verktøy for skoleutvikling.

Forskrift til opplæringsloven, kapittel 2, §2-1 om skolebasert vurdering, sier at alle skoleeiere er pålagt å ha et system for vurdering av skolens virksomhet, internt eller eksternt. I forskriften nevnes det ikke hvordan den skolebaserte vurderingen skal gjennomføres, men en av måtene er ekstern vurdering. Dette verktøyet blir brukt i mange kommuner og regioner for å forsterke utviklingsarbeidet på skolene.

Fosen-regionen bygger denne vurderingsmodellen på en tilpasset versjon av Hardanger/Voss-regionen sin skolevurderingsmetodikk.

Modellen består av fem trinn:

Ståstedsanalysen

Før den eksterne skolevurderingen har skolen gjennomført ståstedsanalysen, et analyseverktøy som hjelper skoleeiere og skolene med å kartlegge hvilke områder som bør utvikles. Dette verktøyet tar utgangspunkt i kvalitetsindikatorer som nasjonale prøver, elevundersøkelsen og andre undersøkelser som brukes lokalt. Ut fra analysen av disse resultatene og eventuelt andre undersøkelser, valgte skolen tema for den eksterne skolevurderingen: *Klasseledelse*.

Vurderingsrapporten

Rapporten gjenspeiler det eksterne vurdererteamets konklusjoner om det valgte temaet for vurdering av skolen. I tillegg til målformuleringer, er det satt opp konkrete utsagn om hva som kjennetegner god praksis. Disse tegnene er basert på lov- og regelverk og god pedagogisk praksis, samt at det er selve kjernen i vurderingsprosessen og viser idealbildet for skolens ønskede praksis innenfor vurderingstemaet. Tegnene settes inn i et skjema som kalles «Framtidsbilde.»

Et bredt spekter av interessenter har uttalt seg om skolens nåværende praksis i forhold til tegnene på god praksis. Det er gjennomført observasjoner i klassene og i skolemiljøet og vurdererparet har hatt tilgang til dokumenter av betydning for den vurderinga som er gjennomført. I tillegg har vurdererne innhentet informasjon fra skoleledelsen, lærere, elever, foreldre og eventuelt annet personale.

Selve vurderingsuka har vart i tre til fire dager, og siste dag av vurderinga ble denne rapporten lagt fram med funnene for skolen. Rapporten trekker fram tegn på god praksis og tegn på praksis som kan bli bedre for skolen. Konklusjonene i rapporten skal være til hjelp i det videre arbeidet med det valgte temaet.

Det viktigste utviklingsarbeidet skjer på skolen når skolen sammen skal følge opp funnene og refleksjonene fra vurderingsuka og sammen jobbe med å bli en bedre skole.

Faglig grunnlag for ekstern vurdering

Kvalitetsarbeid og skolebasert vurdering skoleutvikling og organisasjonsutvikling

Om regionen:

17 skoler i 7 kommuner på Fosen har gått sammen om ekstern vurdering i lokalt vurderingsarbeid.

Osen, Roan, Åfjord, Rissa, Leksvik, Bjugn og Ørland gjennomfører ekstern vurdering på tvers av kommunegrenser, gjennom en felles nedsatt vurderingsgruppe

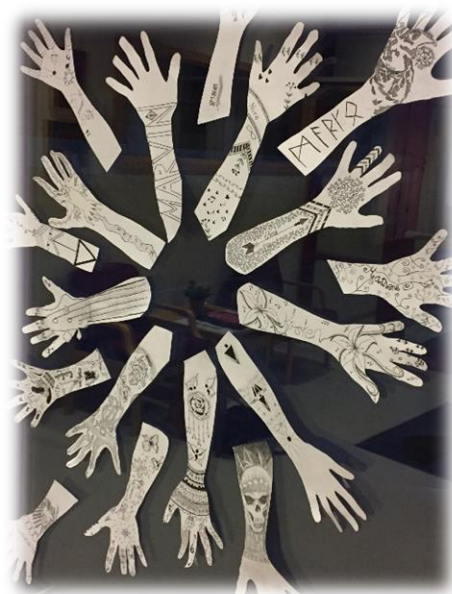
Hvem er vurderingsgruppa?

10 personer i Fosen-regionen er engasjerte i vurderingsgruppa. De har bred pedagogisk bakgrunn, og skal vurdere de 17 skolene som deltar. Hver skole skal i løpet av tre år bli vurdert.

To vurderere gjennomfører vurdering på hver skole, og ingen skal vurdere skole i egen kommune. Fosen regionråd har ansvar for å koordinere ekstern skolevurdering i regionen.

II. Fakta om skolen

Botngård skole er en barne- og ungdomsskole med 510 elever og 69 ansatte i ulike funksjoner og stillingsstørrelser. Voksenopplæringen i kommunen ligger også inn under skolen, men har eget lokale for virksomheten sin. Skolen ligger sentralt til i Botngård sentrum i Bjugn kommune, omkranset av grøntareal og i nærheten til sjø og skog. Ved skolen ligger også Bjugnhallen, Fosenhallen og Fosen videregående skole som vi samarbeider med. Visjonen til Botngård skole er trygghet og trivsel i et godt læringsmiljø og vi jobber daglig på alle arenaer for å oppnå dette.

III. Valg av hovedutfordring

Ut fra resultat av Ståstedsanalysen og Organisasjonsanalysen og andre identifiserte utviklingsområder kommer skole, skoleeier og veiledere frem til skolens hovedutfordring. Denne formuleres og blir utgangspunkt for den eksterne vurderingen.

Som følge av resultatene i bl.a. Ståstedsanalysen har skolen valgt som hovedutfordring temaet:

Klasseledelse

- Riktig klasseledelse er avgjørende for elevene sitt læringsutbytte og sosiale miljø. God klasseledelse er en av betingelsene for å oppnå mandatet skolen har.
- Klasseledelse har vært et satsings og utviklingsområde for skolene i Bjugn kommune i flere år, kalt Bedre læringsmiljø. Klasseledelse er også i fokus under UiU-satsingen som ungdomstrinnet deltar i.
- Mange av personalet mener at de mestrer klasseledelse godt da dette har vært et satsingsområde som det er jobbet mye med. Det kan derfor være interessant å finne ut ved hjelp av ekstern vurdering hva personalet har av ferdigheter og kompetanse på området og hva det må jobbes videre med innen klasseledelse.
- Botngård skole skal være en systembasert skole og kvaliteten på tjenestene skal være like i hele organisasjonen. Vi ønsker derfor fortsatt fokus på klasseledelse og at elevene møter en likeverdig praksis på alle trinn der alle voksne er tydelige rollemodeller gjennom god klasseledelse.

IV. Fremtidsbilde

Å vurdere vil her si å måle en nå-situasjon opp mot en idealtilstand. Her blir en slik idealtilstand kalt et fremtidsbilde. Et fremtidsbilde belyser temaet fra ulike sider og er knyttet til aktivitet. Framtidsbildet gjøres konkret ved å dele det inn i kvalitetsmål med tegn på god praksis. Skolens nåværende praksis blir vurdert opp mot dette bildet. Kvalitetsmål og tegn på god praksis på fremtidsbildet skal henge nøye sammen med påstandene i ståstedanalysen, organisasjonsanalysen og elevundersøkelsen. Framtidsbildet er utformet av vurderere, men skolen er involvert i arbeidet i forkant av vurderingsprosessen.

Skolen har godkjent at følgende skal være kvalitetsmål og tegn på god praksis på nettopp deres skole:

Kvalitetsmål	Tegn på god kvalitet
<u>Eleven</u> Det er godt lærings- og klasse miljø ved skolen, elevene er motiverte og aktive i læringsprosessen, og opplever høy grad av mestring.	<ul style="list-style-type: none">• Elevene møter presis til timene, er forberedt og motiverte, og kommer raskt til ro• Elevene vet hva som er akseptabel atferd og kjenner skolens ordensreglement• Elevene opplever at de blir sett, respektert og verdsatt• Elevene vet hva de skal lære og hvilke mål de skal arbeide mot, og deltar aktivt
<u>Læreren</u> Den profesjonelle læreren som administrerer og leder de pedagogiske prosessene, slik at elevene trives, lærer og utvikler seg ut fra egne forutsetninger.	<ul style="list-style-type: none">• Dagsplan skal være gjennomgått og står på tavla• Lærer er på plass når timen begynner, er forberedt og har med seg nødvendig utstyr.• Lærer gir tydelige beskjeder og instruksjoner ved oppstart, avslutning og ved skifte av aktivitet• Timene er godt planlagt med klare og motiverende mål for undervisningen, som står på tavla• Lærer har høy relasjonsbevissthet og møter eleven med respekt og forutsigbarhet.
<u>Skole-hjem</u> Forventninger mellom skolen og foreldrene er avklart	<ul style="list-style-type: none">• På foreldremøter snakkes det om måten det undervises på og hva som fører til et godt lærings- og klasse miljø• I kontakt med skolen får foreldrene innsikt i hvordan de kan følge med på elevens utvikling faglig og sosialt, og gjør sitt for at avtaler som gjøres, følges opp kontinuerlig.• Foreldrene opplever at barna blir sett, respektert og verdsatt• Foreldrene er gjort kjent med hva som er akseptabel atferd og kjenner skolens ordensreglement
<u>Skolen som organisasjon</u> Skolen er en lærende organisasjon som legger til rette for at lærerne kan bli gode klasseledere i samarbeid med kollegaer og ledelse.	<ul style="list-style-type: none">• Skolen har system og rutiner som tilrettelegger for god klasseledelse, som også blir gjort kjent for og ivaretas av vikarer• Ledelsen og personalet har en felles forståelse for hva som kjennetegner et godt læringsmiljø og god klasseledelse• Ledelsen legger jevnlig til rette for refleksjon, erfaringsdeling og kompetanseutvikling i arbeidet med læringsmiljø og klasseledelse• Skolen har innarbeidede rutiner og handlingsplaner for å forebygge mobbing/krenkende atferd

V. Tegn på god praksis

Sammenstille og se mønster

Når alle data er samlet inn ved hjelp av ulike metoder, sammenstilles disse dataene. Vurdererne analyserer og vurderer informasjonen ved å speile den mot framtidsbildet (tegnene på god praksis).

Ut fra denne vurderingen trekkes konklusjoner. Man finner frem til skolens sterke sider innen skolens valgte område, og til sider som bør utvikles for å bli bedre.

Kvalitetsmål:

Eleven

Det er godt lærings- og klassemiljø ved skolen, elevene er motiverte og aktive i læringsprosessen, og opplever høy grad av mestring.

- Elevene vet hva som er akseptabel atferd og kjenner skolens ordensreglement
- Elevene opplever at de blir sett, respektert og verdsatt
- Elevene vet hva de skal lære og hvilke mål de skal arbeide mot, og deltar aktivt

Alt dette ser vi delvis igjen i ståstedsanalysen, og vi får det bekreftet i samtaler med våre informanter.

Elevundersøkelsen støtter også at elevene opplever å bli sett, respektert og verdsatt. Det kommer frem i samtale med elevene at de har opplevd at noen elever ikke blir snakket til med like stor respekt, men at dette som oftest kommer som en konsekvens av elevens egen handling/handlinger.

Kvalitetsmål:

Læreren

Den profesjonelle læreren som administrerer og leder de pedagogiske prosessene, slik at elevene trives, lærer og utvikler seg ut fra egne forutsetninger.

- Dagsplan skal være gjennomgått og står på tavla
- Lærer er på plass når timen begynner, er forberedt og har med seg nødvendig utstyr.
- Lærer gir tydelige beskjeder og instruksjoner ved oppstart, avslutning og ved skifte av aktivitet

I de klasser hvor vi var inne fra morgenen av, opplevde vi at dagsplan ble gjennomgått og nedskrevet på tavla. Vi så også at dagsplan var synlig på tavla ut dagen. Elever bekrefter at dette blir grundig gjennomgått hver dag.

Ut ifra de rammer og betingelser som foreligger, ser vi at lærerne er på plass når timene begynner. Siste ståstedsanalyse, fra skoleåret 2015/2016, er ikke like tydelig på at dette er praksis ved skolen, men elevene er tydelige i sine tilbakemeldinger her, samtidig som den praksisen vi opplever sier at dette er godt gjennomført.

Tydelighet ved beskjeder og instruksjoner ved oppstart og skifte av aktivitet er gjennomgående god ved Botngård skole, selv om vi ser noen forskjeller fra gruppe til gruppe, og fra lærer til lærer.

Kvalitetsmål:

Skole-hjem

Forventninger mellom skolen og foreldrene er avklart

- Foreldrene opplever at barna blir sett, respektert og verdsatt
- Foreldrene er gjort kjent med hva som er akseptabel atferd og kjenner skolens ordensreglement

Foreldre opplever gode relasjoner mellom sine barn og deres lærere. Samtidig forteller foreldrerepresentanter at de har kjennskap til enkeltforeldre som kan ha andre erfaringer.

Ansatte og elever opplyser om svært gode rutiner rundt informasjon om akseptabel atferd og ordensreglement. Foreldrene bekrefter at dette er rutiner som følges.

Kvalitetsmål:

Skolen som organisasjon

Skolen er en lærende organisasjon som legger til rette for at lærerne kan bli gode klasseledere i samarbeid med kollegaer og ledelse.

- Skolen har system og rutiner som tilrettelegger for god klasseledelse, som også blir gjort kjent for og ivaretas av vikarer
- Skolen har innarbeidede rutiner og handlingsplaner for å forebygge mobbing/krenkende atferd

Vi har sett skolens rutiner for klasseledelse dokumentert, og ser ut fra heftet «Velkommen til Botngård skole» hvordan klasseledelse skal utøves. Vi opplever også dette i praksis i de fleste klassene. Ledelsen henviser videre til planleggingsdager og samarbeidstid hvor klasseledelse har vært jobbet med. Dette i forbindelse med utviklingsområdet Vurdering for læring. Noen ansatte gir de samme tilbakemeldingene om dette, mens andre ansatte ikke har samme opplevelse av at klasseledelse er tema på samarbeidstid.

Elever, foreldre, ansatte og ledelsen er tydelige på at skolen følger rutiner og handlingsplaner i tråd med Olweus antimobbeprogram. Elevene trekker frem, som en positiv ting ved skolen, at det er lite mobbing her.

VI. Praksis som kan bli bedre

Kvalitetsmål:

Eleven

Det er godt lærings- og klassemiljø ved skolen, elevene er motiverte og aktive i læringsprosessen, og opplever høy grad av mestring.

- Elevene møter presis til timene, er forberedt og motiverte, og kommer raskt til ro

Vi opplever at det er en del forskjeller på hvorvidt elevene er like forberedt og motiverte i alle timene. Videre ser vi også forskjeller på hvorvidt de kommer raskt til ro, og ikke minst evnen til det å beholde arbeidsro gjennom hele arbeidsøkta/posisjonen. Både elevene og lærere bekrefter store variasjoner i det å skape og opprettholde arbeidsro i våre samtaler med dem.

Kvalitetsmål:

Læreren

Den profesjonelle læreren som administrerer og leder de pedagogiske prosessene, slik at elevene trives, lærer og utvikler seg ut fra egne forutsetninger.

- Timene er godt planlagt med klare og motiverende mål for undervisningen, som står på tavla
- Lærer har høy relasjonsbevissthet og møter eleven med respekt og forutsigbarhet.

Retningslinjer tilsier at læringsmål skal stå på tavla, men dette ser vi svært få tilfeller av i klasserommene. Både elever og lærere sier likevel at elevene har god kjennskap til læringsmålene for timene da disse står på arbeidsplanen, og formidles tidvis muntlig. Noen lærere bruker delvis timens gjøremål istedenfor læringsmål når de informerer om timens innhold.

Lærerne sier i samtale at de savner tid til relasjonsbygging og tett nok oppfølging av den enkelte elev i egen klasse og friminuttsituasjoner, mye grunnet store elevgrupper. Videre fremkommer det at lærere med få timer i klasser med høyt elevtall, føler at de ikke rekker å bygge gode relasjoner med alle elevene. Ståstedsanalysen viser videre at ikke alle elevsamtaler gjennomføres som lovpålagt.

Kvalitetsmål:

Skole-hjem

Forventninger mellom skolen og foreldrene er avklart

- På foreldremøter snakkes det om måten det undervises på og hva som fører til et godt lærings- og klassemiljø
- I kontakt med skolen får foreldrene innsikt i hvordan de kan følge med på elevens utvikling faglig og sosialt, og gjør sitt for at avtaler som gjøres, følges opp kontinuerlig.

Ledelsen og lærere hevder at foreldre informeres om undervisningsmåter, og hva som fører til et godt lærings- og klassemiljø i foreldremøter og samtaler. Videre sier noen lærere at det også gis en del informasjon om arbeidsmetoder og tidvis

undervisvurdering på ukeplan. Foreldrene har delvis en annen opplevelse av dette enn det lærere har som intensjon, og at dette er noe personavhengig.

Ståstedsanalysen viser at det ikke jobbes nok med bevissthet rundt hvordan foreldrene kan bidra positivt til elevenes læring og utvikling. Foreldre bekrefter at de får noe undervisvurdering på ukeplan. De faste treffpunktene for å få innsikt og informasjon er foreldresamtalen. En del foreldre synes denne kommer for sent, men påpeker videre at de kan ta kontakt med skolen dersom det er noe de lurer på.

Kvalitetsmål:

Skolen som organisasjon

Skolen er en lærende organisasjon som legger til rette for at lærerne kan bli gode klasseledere i samarbeid med kollegaer og ledelse.

- *Skolen har system og rutiner som tilrettelegger for god klasseledelse, som også blir gjort kjent for og ivaretas av vikarer*
- *Ledelsen og personalet har en felles forståelse for hva som kjennetegner et godt læringsmiljø og god klasseledelse.*
- *Ledelsen legger jevnlig til rette for refleksjon, erfaringsdeling og kompetanseutvikling i arbeidet med læringsmiljø og klasseledelse*

Selv om system og rutiner for god klasseledelse er dokumentert, får vi en opplevelse av at dette ikke utøves likt på tvers av trinn. Videre får vi tilbakemelding på at innføring av rutiner for nyansatte og vikarer ikke er tilstrekkelig. Rutiner er ikke tydelige nok, praktiseres forskjellige på ulike trinn, noe som vanskeliggjør det å sette seg inn i praksis for vikarer. Det finnes god praksis for formidling av gjeldende rutiner for enkeltklasser på skolen.

Vi har i samtaler fått antydninger fra flere om at det nødvendigvis ikke er en felles forståelse for hva som kjennetegner god klasseledelse. Dette viser også ståstedsanalysen. Vi ser at det ikke praktiseres helt likt, men ser ingen store avvik. Vi rakk ikke å være inne hos alle lærerne, selv om vi var inne på alle trinn.

Ledelsen sier i sin samtale med oss at det er jevnlig tilrettelagt for refleksjon, erfaringsdeling og kompetanseutvikling innenfor klasseledelse, da dette ligger innenfor vurdering for læring. I samtaler med lærere får vi noe sprikende tilbakemeldinger angående dette. Det snakkes mye om temaet, men det oppleves ikke at det brukes nok tid til erfaringsdeling og refleksjon. Dette viser også ståstedsanalysen.

VII. Etterord

Forskning om ekstern skolevurdering konkluderer med at en slik vurdering kan ha stor betydning for utvikling av skolen. Det avhenger imidlertid av hva skolen gjør med sin nye kunnskap etter vurderingsuka.

Vi har opplevd et personale som er ivrige på systemstyring, og å tenke nytt. De er utviklingsorientert og hardtarbeidende. Samtidig er de også et kollegium som ønsker tilbakemelding på det de gjør, både som team og som enkeltpersoner, både ris og ros. De fremhever at de nå er mer på vei mot det å bli en «vi-skole», og selv om de er en stor organisasjon, drar de lasset sammen. Det fremkommer stor forventning til at ledelsen både vil og har kompetanse til å lede an i dette arbeidet.

Videre har vi også møtt reflekterte elever som trekker frem dette med samhold, godt miljø og dyktige lærere som jobber for et godt fellesskap. Vi har fått flere tilbakemeldinger på at her «er det noen for alle».

Foreldregruppen er også engasjerte, og vi opplevde at de var på skolen sin side. De hadde fokus på det å framsnakke skolen når de snakket med sine barn, og ønsket f.eks. veiledning i forbindelse med lekse-/skolearbeid til sine barn.

Vi henviser flere steder til sist gjennomført Ståstedsanalyse, men vil samtidig minne om at denne er fra forrige skoleår, og vi har flere signaler på at det er en del som har endret seg i positiv retning siden dette.

Kort sagt har Botngård skole som helhet gode forutsetninger for å komme videre i sitt arbeid med klasseledelse. Vi har observert mye god praksis under vårt besøk ved Botngård skole, og forutsetning for erfaringsdeling og kollegaveiledning er absolutt til stede.

I dette arbeidet trekker vi frem noen tanker og spørsmål til refleksjon og ettertanke:

Skolen har i sine retningslinjer for klasseledelse flere momenter som skal være på plass. Disse er forventet kjent for alle, og satt ut i praksis.

- I hvor stor grad skal praksis være lik/ulik på tvers av trinn?
- Hvordan sikre elevenes oppfatning av lik praksis?
- På hvilken måte vil skolen sikre at disse defineres inn i praksisen til den enkelte lærer i tillegg til interne og eksterne vikarer?

Vi opplever en skole med store grupper og små rom, noe som kan virke utfordrende på klasseledelse i enkelte situasjoner.

- Kan alternativ organisering av areal være med å fremme god klasseledelse?

Skolen har sine retningslinjer for avslutning av økter/posisjoner. Samtaler med ansatte bekrefter at avslutning tidvis kan komme «brått på», og kan være noe flytende.

- På hvilken måte vil skolen sikre at felles praksis på avslutning av økt/posisjoner defineres inn i praksisen til den enkelte lærer, og oppleves gjennomførbar?
- Kan det være nyttig for skolen å se på organiseringen av skoledagen?

Til slutt tillater vi oss å anbefale boka «Gnistrende undervisning» av Jørgen Moltubak. Hans egne beskrivelse av hovedbudskap er: «veien til tilpasset opplæring for alle elever, går via god klasseledelse.» Dette er en praktisk bok, full av konkrete tips, teori og praktiske eksempler og oppgaver som egner seg til bruk på teammøter og andre møter i skolen der det jobbes med skoleutvikling.

Videre arbeid etter ekstern skolevurdering

Etter at vurderingen er over og rapporten er ferdig, starter skolens utviklingsarbeid. Prosessen styres av skoleledelsen og følges opp av skoleeier.

Rektors ansvar:

- Skolevurdererne presenterer rapporten for personalet ved skolen. Oppvekstansvarlig, skoleeier, komiteleder, rådmann, elevråd og FAU er representert når rapporten legges fram.
- Rapporten sendes umiddelbart til skolefaglig ansvarlig.
- Rektor presenterer rapporten for politikerne i hovedutvalg for oppvekst med oppvekstansvarlig i kommunen til stede innen 1 måned.
- Rektor melder innen 1 uker tilbake til regionkonsulenten om erfaringer med ekstern skolevurdering.
- Rektor melder innen 2 uker tilbake til vurdererne om hvordan det videre arbeidet er tenkt gjennomført.
- På bakgrunn av det som kommer fram i rapporten setter rektor opp en prioritert plan for forbedringstiltak. Rektor presenterer plan for forbedringstiltak på rektormøte og for skoleeier innen 2 måneder.
- Planen iverksettes på skolen innen 3 måneder.
- Innen 6 måneder foretas en skriftlig evaluering av tiltakene. Har arbeidet med rapporten ført til de endringer man ønsker?

I denne prosessen er det viktig at vi hører på flere stemmer, både skoleeier, ansatte ved skolen og ikke minst foreldre og elever.

Evalueringen sendes oppvekstansvarlig med kopi til regionkonsulenten og de eksterne vurdererne.

- Evalueringen presenteres umiddelbart for politikerne i hovedutvalg for oppvekst.
- Tilbakemelding på arbeidet med utfordringene i vurderingsrapporten skjer som del av tilstandsrapporten/årsmeldinga hvert år til skoleeier.

Skoleeiers / oppvekstansvarliges ansvar:

- Skoleeier/oppvekstansvarlig involveres i valg av tema for ekstern vurdering.
- Tema forankres i kommunens/skolens satsingsområder.
- Oppvekstansvarlige har veiledningsansvar/oppfølgingsansvar.
- Rapporten tas inn i lederavtalen med rektorene og brukes i utviklingssamtalene.
- Rapporten skal være et verktøy i en utviklingsplan på skole/kommunenivå.
- Rapporten skal inn i tilstandsrapporten eller som vedlegg til denne.
- Oppvekstansvarlig etterspør evalueringen etter 6 måneder.

Kriterier for «Samling»:

- levere «Beskjedmappa»
- Stille
- Rekke opp hånda og vente på tur
- Hendene i fanget
- Føttene i gulvet
- Se på den som snakker

Vedlegg A.

Deltakere i ekstern vurdering

Våre informanter under denne eksternvurderingen har vært:

Internt:

- Elever fra alle trinn
- Lærere fra alle trinn
- Ledelsen ved skolen
- FAU/klassekontakter

Eksternt:

- Tone M. Aunan
- Gina Sakariassen
- Grethe M. Aaknes
- Sissel B. Aaknes

Vedlegg B. Tidsplan og aktiviteter

Forut for vurderingsuka på skolen, har det vært kontakt mellom vurderere og skole, og data er innhentet. Det er utarbeidet en tidsplan for prosessen. Framtidsbildet er utarbeidet og diskutert og forandret i samspill med skolens personale. Personalet har gjennomført en organisasjonsundersøkelse og en ståstedsanalyse som veilederne har vært med på å oppsummere. Samtaleguider er utarbeidet og møte med foresatte planlagt.

Det er avsatt inntil tre dager (fire dager på store skoler) til selve vurderingen. Dette innebærer i hovedsak en startdag der vurdererne og rektor/ledelse og personalet møtes for første gang. Så starter informasjonsinnhenting gjennom samtaler, møter, observasjon o.l. Alle data sammenstilles, og vurdererne leter etter mønster i materiale og speiler det mot framtidsbildet. Rapport skrives og legges fram for personalet den tredje dagen.

Å gjennomføre ei kvalitetsvurdering på 3 dager er knapp tid, og innebærer en avgrensning av temaet.

Timeplan for ekstern vurdering uke 47 ved Botngård skole

Kl.	Mandag	Kl.	Tirsdag	Kl.	Onsdag	Kl.	Torsdag
08.00	Oppmøte Botngård skole	08.00	Samtale ledelsen	08.00	Samtale med Rektor	08.35 08.45	Ferdigstilling av rapport/ Observasjon etter behov
08.35 08.45	Presentasjon på morgenmøte			08.30	Observasjon ute		
08.50 09.20	Samtale med ledelsen	08.50 10.10	Observasjon 1. og 10. trinn	08.50 10.10	Observasjon 3. og 4. trinn	08.50 11.00	
09.20 10.15	Observasjon 6. og 9. trinn						
10.20 11.00	Observasjon 2. og 7. trinn			10.10 11.00	Observasjon 5. trinn og etter behov		
11.00 11.40	Lunsj	11.00 11.40	Lunsj	11.00 11.40	Lunsj Observasjon ute	11.00 11.40	Lunsj
11.40 12.10	Observasjon 2. og 7. trinn	11.40 13.00	Samtale Elever u- trinn	11.40 12.00	Observasjon etter behov	11.40 12.00	
12.10 13.10	Observasjon 3. og 8. trinn			12.00 12.45	Samtale elever s- trinn	12.00 13.00	Framlegg rapport for rektor
13.30 14.30	Samtale elever m- trinn	13.30 14.30	Samtale lærere s- trinn	12.00 13.00	Observasjon etter behov		
14.30 15.30	Samtale med Lærere u- trinn	14.30 15.30	Samtale lærere m- trinn	14.00 15.30	Arbeid med rapport		
19.00 20.00	Foreldremøte						14.40 16.00

Vedlegg C. Metoder

Skolen har allerede en del data gjennom ståstedsanalysen og organisasjonsanalysen, som utgjør et godt grunnlag for utvelgelse av område for ekstern vurdering. For å sikre god forankring og at alle stemmer blir hørt, hentes det inn data fra flere andre kilder (kildetriangulering). For å få best mulig kvalitet på informanter fra elevene ber en rektor i samarbeid med kontaktlærere plukke ut elever som skal intervjues.

Rektor får også ansvaret for å sette opp en plan for intervju med personalet slik at skolen kan fungere under vurderingsuka.

Alle intervju er gruppeintervju.

Tema og tid til rådighet virker inn på valg av metode. I prosessen på denne skolen er følgende metoder benyttet:

- Innhenting av dokumentasjon: ståstedsanalysen, heftet «Velkommen til Botngård skole», revidert ordensreglement, begrunnelse for valg av vurdering og tilstandsrapport 2016.
- Utarbeidelse av kvalitetsmål og tegn på god praksis. Kvalitetsmålene er hentet fra ståstedsanalysen. Tegn på god praksis er skrevet på grunnlag av ståstedsanalysen og elevundersøkelsen. Dette utgjorde framtidsbilde, og ble sendt til skolen for gjennomsyn og godkjenning i forkant av uka.
- Samtaleguider ble utarbeidet ut fra kvalitetsmål og kjennetegn på god praksis i framtidsbildet. Disse ble oversendt skolen i forkant av vurderingsuka, slik at våre informanter fikk forberede til samtalen.
- Observasjoner i klasser, men ikke alle grupper. Fokus for observasjonen var knyttet til temaet klasseledelse; oppstart, overganger, gjennomføring og avslutning.
- Observasjon ute i pauser hvor vi så etter overgang fra friminutt til posisjoner/læringsøker.
- Samtaler med elevrepresentanter fra alle trinn, lærerrepresentanter fra alle trinn, rektor og ledelsen og FAU/klassekontakter. Samtalene fulgte samtaleguidene som var tilsendt skolen i forkant av vurderingsuka.

Ståstedsanalyse og elevundersøkelse

Ståstedsanalysen ble gjennomført under en annen ledelse, og de hadde svært stor grad av deltakelse på denne undersøkelsen. Denne er fra skoleåret 2015/2016.

Elevundersøkelsen er også fra skoleåret 2015/2016

Dokumentanalyse

I tillegg til ståstedsanalyse sender skolen diverse relevante dokument til vurderer, for eksempel virksomhetsplan, arbeidsplaner, resultater av undersøkelser på skolen osv.

Samtaleguider

For å fange lik tematikk, har vurdererne i forkant utarbeidet ulike samtaleguider til hjelp for samtaler med henholdsvis elevgrupper, foreldre og ulike grupper medarbeidere på skolen. Spørsmålene i disse samtaleguidene er alle hentet fra framtidsbildets tegn på god praksis.

Vedlegg D. Tomme samtaleguider

Intervjuguide elever:

Spørsmål vi vil du skal tenke gjennom før samtale med eksterne vurderere	Egne notater
Når skoleklokka ringer, hva gjør du da før du sitter på plassen din?	
Hvor lang tid tar det før du kommer til ro?	
Hvordan ser det ut på pulten din når du er kommet til ro, og klar til start på timen?	
Hvordan skapes det arbeidsro?	
Hvordan vil du beskrive en elev som er motivert for skolen?	
Hvordan opplever du variasjon i undervisningen? Hvilke fag opplever du mest variasjon i?	
Kjenner dere innholdet i skolens ordensreglement? Hvordan blir dere kjent med reglementet?	
Hvordan blir du kjent med målene for timene?	
Hvordan blir du involvert i arbeidet med målene?	
Hva tenker du om det å delta aktivt i timene, er det vanlig i din klasse, og kan du beskrive dette?	
Hvordan vil du beskrive en god skoletime?	
Hva er akseptable atferd?	
Hva er uakseptabel atferd?	
Hva skjer når uakseptabel atferd forekommer?	
Når får dere oppmerksomhet av de ansatte ved skolen? Hvilken oppmerksomhet får du/dere da?	
Hva forbinder du med det å bli verdsatt og respektert?	
Kan du gi eksempler på det å bli verdsatt og respektert? Opplever du dette?	
Hva er bra med Botngård skole?	
Hva kunne du tenkt deg hadde vært annerledes med skolen din?	

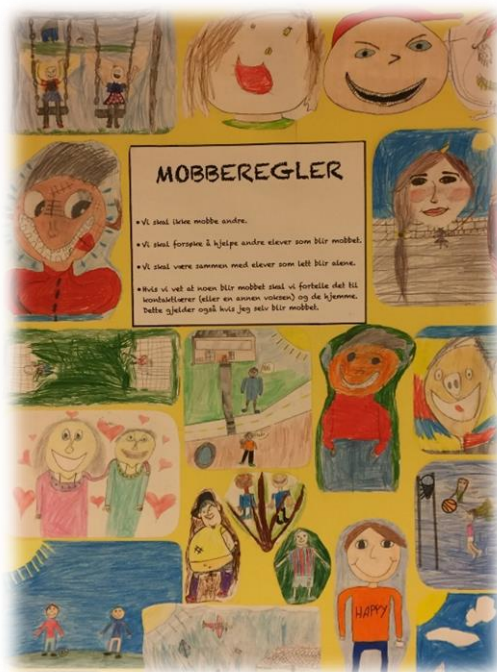

Intervjuguide lærere:

Spørsmål vi vil du skal tenke gjennom før samtale med eksterne vurderere	Egne notater
Hva er ditt «signal» for å gå til timen?	
Møter elevene presist til timene?	
Hender det at elevene er på plass før du kommer, og hvordan er «stemningen» blant elevene da?	
Hvilke rutiner følger dere ved oppstart av ny time?	
Hvordan motiveres elevene til arbeidet som venter?	
Hvordan sikrer du at timen er motiverende for elevene?	
Når presenteres dagsplanen for elevene, og hvordan foregår dette? Hvordan blir elevene gjort kjent med læringsmålene for timen?	
Hvordan kommer du frem til mål for timene, og tar elevene del i utarbeidelse av mål på noen nivå?	
Hvordan sikrer du at elevene skjønner hva du forventer av dem?	
Hvor ofte forlater du klasserommet mens elevene er der?	
Hvordan starter og slutter du en undervisnings økt, og hvordan forbereder du skifte av aktivitet?	
Hvordan jobber du med relasjon til elevene?	
Hvordan viser du med din atferd at du har respekt for alle elevene?	
Hvordan opplever elevene din forutsigbarhet, og får du inntrykk av at du lykkes med din forutsigbarhet?	
Hvordan blir hjemmet kjent med de måtene dere underviser på, og hva som må til for å skape et godt lærings- og klassemiljø?	
På hvilken rolle blir hjemmet kjent med elevens utvikling faglig og sosialt?	
Hvordan involveres foreldre/foresatte i elevenes utvikling?	
Hvordan gjøres elevene og foreldrene kjent med skolens ordensreglement?	
Hvilke systemer og rutiner har skolen som tilrettelegger for god klasseledelse?	
Hvordan sikrer skolen at dette også ivaretas når det kommer vikarer inn i skolen?	
Hvordan har dere jobbet med felles forståelse rundt kjennetegn for et godt læringsmiljø og klasseledelse hos dere?	
Hvor ofte setter ledelsen av tid til refleksjon og erfaringsdeling i arbeidet med læringsmiljø og klasseledelse?	
Hvilke rutiner og handlingsplaner har skolen for å forebygge mobbing/krenkende atferd?	
Hva er bra med Botngård skole?	
Hva kunne du tenkt deg var annerledes ved skolen?	

Intervjuguide ledelsen:

Spørsmål vi vil du skal tenke gjennom før samtale med eksterne vurderere	Egne notater
Hvilke systemer og rutiner har skolen for god klasseledelse?	
Hvordan jobbes det med dette blant de ansatte?	
Hvordan sikrer skolen at dette også ivaretas når det kommer vikarer inn i skolen?	
Hvordan har dere jobbet med felles forståelse rundt kjennetegn for et godt læringsmiljø og klasseledelse hos dere?	
Hvordan sikrer dere at dette følges opp inn i det enkelte klasserom?	
Hvordan legger dere til rette for refleksjon og erfaringsdeling og kompetanseutvikling i arbeidet med læringsmiljø og klasseledelse?	
Hvordan greier dere å få med alle i refleksjon og utvikling innenfor læringsmiljø og klasseledelse?	
Hvordan opplever dere at den enkelte ansatte tenker rundt dette og jobber med dette?	
Hvordan sikrer dere at dette kommer elevene til gode?	
Hvor stor takhøyde er det for å si ifra dersom man ikke lykkes i dette arbeidet i klasserommet? Hvordan tas dette imot?	
Hvilke rutiner og handlingsplaner har skolen for å forebygge mobbing/krenkende atferd?	
Hvordan er disse rutinenene og handlingsplanene utarbeidet, og hvordan sikrer dere at dette blir etterfulgt av den enkelte ansatte?	

Intervjuguide FAU/klassekontakter:

Spørsmål vi vil du skal tenke gjennom før samtale med eksterne vurderere	Egne notater
Kjenner dere til undervisningsmetoder som blir benyttet i klasserommet?	
Hva fører til et godt lærings- og klasse miljø? Opplever du at dette er tilfelle i klassen til ditt/dine barn?	
Har du fått informasjon om hvordan følge med på ditt/dine barn(s) utvikling faglig? Hvordan foregår dette? Hvordan skulle du evt ønske at det foregikk?	
Har du fått informasjon om hvordan du kan følge med på ditt/dine barn(s) utvikling sosialt? Hvordan foregår dette? Hvordan skulle du evt ønske at det foregikk?	
Hva legger du i begrepet relasjon?	
Hvordan opplever du at relasjonen mellom ditt/dine barn og læreren er?	
Hvordan snakker du om dette hjemme med ditt/dine barn?	
Opplever du at ditt/dine barn blir verdsatt og respektert av lærerne/de voksne på skolen?	
Kjenner du ordensreglementet på skolen? Hvordan er du blitt kjent med dette?	
Hva vet du om hva som er akseptabel og uakseptabel atferd på skolen?	
Hvordan foregår kommunikasjonen rundt ditt barns atferd på skolen, og hvordan opplever du at foreldregruppen verdsetter en slik type kommunikasjon?	
Hvordan opplever du lærernes kompetanse på klasseledelse og utøvelse av dette i klasserommet?	

Hvorfor skal du lese?

Lese for å gjøre

Lese for å lære

Lese for å oppleve

Regler for datarom:

1. Datamaskinene skal bare brukes til skolearbeid.
2. Ingen elever skal flytte på ledninger.
3. Alle skal behandle utstyret pent.
4. Det skal alltid være en voksen til stede.